

Valintakoordinaattori
Kristiina Tolvanen
kristiina.tolvanen@staff.uta.fi

Viite: Lausuntopyyntö 11.4.2018 / Valtakunnallinen ammatillinen jatkokoulutustoimikunta, Oulun yliopisto

Asia: Suomen Erikoislääkäriyhdistys ry:n lausunto erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkärikoulutuksen koordinaatiojaoston toimenpideohjelman 2017–2019 mukaisen haku- ja valintamenettelyn toteutusehdotuksesta

Suomen Erikoislääkäriyhdistys – SELY – kiittää mahdollisuudesta saada lausua koordinaatiojaoston ehdotuksesta erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkärikoulutuksen valintamenettelystä. SELY ottaa kantaa ainoastaan erikoislääkärikoulutuksen valintamenettelyyn.

1. Hakujärjestelmä ja hakeminen

Ehdotuksessa on hyvin todettu, että nyt erikoistumista ei ole tarkasteltu kokonaisuutena eikä valtakunnallisesti, joten ehdotus on kaikinensa kannatettava. Joillekin aloille on tunkua ja erikoistumisajat pitenevät kohtuuttomasti. Toisille aloille ei saada tarpeeksi erikoistuvia, vaikka sopivia voisi olla. Kyseinen ehdotus ei vaikuta liian raskaalta hakijalle. Hakuajat vaikuttavat toimivilta, samoin valtakunnallinen sähköinen järjestelmä, joka olisi sitten näkyvillä kaikille. Samoin se, että voi hakea esim. samalle erikoisalalle joka tiedekuntaan. Hakukelpoisuus on hyvin määritelty, ulkomailta suoritettut tutkinnot tulee tarkistaa huolella. Valintamenettely on monipuolinen ja antaa mahdollisuuksia monenlaisille urapoluille. Valtakunnallisena yhteistyönä tehtävä haastattelu pienille aloille on myös hyvä ehdotus.

2. Alkupisteytys erikoislääkärikoulutuksessa

Alkupisteytyksessä jäi epäselväksi, onko terveystyöpalvelu erikoislääkäritutkinnossa pakollista vai vapaaehtoista. Työkokemuksen pisteytystaulukon otsikossa lukee ”pakollinen 9 kk”, mutta sitten pisteet jaetaan niin, että 0 pistettä, jos alle 9 kk ja 2 pistettä, jos vähintään 9 kk. Esim. 6 kk työkokemus terveystyössä olisi 0 pistettä, mikä vaikuttaa vähän ankaralta. Voisi olla esim. niin, että 6-9kk olisi 1 piste. Muutoin työkokemuspisteiden lasku vaikuttaa hyvältä.

Tieteellisen kokemuksen painottaminen on mahdollista, mutta johtaako se siihen, että varmistaakseen pääsyn haluamalleen erikoisalalle ja haluamaansa paikkaan, suurin osa opiskelijoista alkaa tehdä tutkimustyötä, jolloin perusopinnot voivat viivästyä. Suurimpaan osaan Suomen sairaaloista ei edes erikoislääkärin virkaan ole vaatimuksena tohtorin tutkinto.

Mutta toisaalta on reilua, että jos on satsannut tutkimukseen ja työkokemus on jäänyt vähemmälle, niin ei kuitenkaan ole huonommassa lähtöasetelmassa. Toisaalta erikoistumiseen pääsy voi pitkittyä, jos aletaan vaatia sekä reilua työkokemusta että tutkimusta. Eli hyvää on se, että nyt ehdotuksessa ei ole välttämätöntä olla tieteellistä kokemusta koulutukseen pääsemiseksi, voi edetä muutoinkin.

Tohtorin tutkinto lääketieteen alalta voisi tuoda 10 pistettä, ei vain omalta hakemaltaan alalta.

Kokonaan muiden alojen väitöskirjat sitten vähemmän, esim. 4-6 pistettä. Jos väitöskirjasta saa 10 pistettä, niin julkaisuissa nimi pitäisi olla joko ensimmäisenä tai toisena, jotta saisi pisteitä. Jos on kolmekymmentä kirjoittajaa ja on yksi siellä sijalla 15, niin se ei oikein vakuuta, siitä voisi saada korkeintaan 1 pisteen.

3. Alkupisteytys erikoishammaslääkärikoulutuksessa

Tähän emme ota kantaa

4. Motivaatiokirje

Tämä on hyvä lisä, jossa hakija miettii jo edeltävästi omia motiivejaan ja edellytyksiään, ottaa selkoa alasta ja omista vahvuuksistaan. Pitänee pystyä jotenkin varmistamaan, ettei käytetä esim. haamukirjoittajia, mutta haastattelussa voitaneen läpikäydä kirjeen asioita myös, jotta oikea motivaatio löytyisi.

5. Haastattelu

Tämä on haastava osuus. Vaikka haastattelu olisi strukturoitu ja vaikka haastattelihoita olisi useita, sisältää tämä kohta mahdollisuuden puolueellisuuteen. Haastattelu on tehtävä läpinäkyvästi, joten ehdotus joko videoinnista tai ulkopuolisesta tarkkailijasta on hyvä. Ulkopuolinen tarkkailija voisi olla vaikka etiikan ammattilainen tai vastaava. Myös erillinen koulutus on hyvä ajatus. Sinänsä haastattelun strukturointi neljään osaa, joista kaikista on saatava pisteitä, on kannatettavaa.

6. Koeaika

Tämä olisi varsin tärkeä saada järjestymään, jotta hakijalle valkenee, onko hän sittenkään oikealla alalla. Esimerkiksi puolen vuoden kohdalla olisi evaluointi. Tässäkin on toki riskinä tietynlainen puolueellisuus.

7. Muuta

- Erikoistumisoikeudet saatuaan, voi joutua jonottamaan yliopistosairaalaan epämääräisen ajan. Tavoite olisi, että on valmis putki olemassa koko erikoistumista varten. Tällainen putki takaa myös sen, että ihmiset uskaltavat lähteä yliopistosairaaloiden ulkopuolelle tekemään osan erikoistumisesta. Oletuksena olisi, että koko erikoistumisaikaa kohdeltaisiin kuin saman työnantajan palveluksessa olevaa esim. loma-oikeuksien suhteen.
- Tärkeätä on saada tulevaan järjestelmään työntekijöitä, joilla on prosessi-, yhteistyö- yms. moniammatillisessa kehittämisessä tarpeellisia avuja.
- Valtakunnallinen yhteistyö on hyvä ja tärkeä asia ja toivottavasti ylläpitää oikeudenmukaisuutta paikkojen jakautumisessa.
- Lisäksi järjestelmän pitää olla joustava, jotta sitä voidaan muokata aina vaan parempaan suuntaan. Mutta jostain on aloitettava.

Helsingissä 4.5.2018

Suomen Erikoislääkäriyhdistyksen hallituksen puolesta

Kristiina Aalto
puheenjohtaja

Tiedoksi:

Suomen Lääkäriliitto